

# Lef en boerenverstand ingrediën

Een stamrozenkwekerij in Zuid-Afrika en een productiebedrijf met mediterrane planten en diverse boomkwekerijproducten in Egypte. Het zijn de broers Nico en Marco Barendse van Ilimitado bv die 15 jaar geleden het ondernemersavontuur in het buitenland opzochten. En met succes. Jaarlijks worden op beide kwekerijen een miljoen planten geproduceerd die gretig aftrek vinden in Europa. De sleutel tot succes: een juiste samenwerkingspartner.

Tekst: Jeannet Pennings  
Foto's: René Faas/PR

**I**limitado betekent letterlijk 'grenzeloos.' Met twee kwekerijen op het Afrikaanse continent doen Nico en Marco Barendse deze naam zeker eer aan. Bovendien staan de Westlandse ondernemers altijd open voor nieuwe dingen. Dat blijkt al snel als we de twee spreken op hun kantoor in Poeldijk. Een bescheiden bedrijfsruimte, waar niet direct een groot productie- en handelsbedrijf achter vermoed wordt. "Meer hebben wij hier niet nodig. Alle productie vindt plaats in Zuid-Afrika en Egypte", legt Marco uit. Zijn oudere broer Nico legde ooit de basis voor het bedrijf. Tot 15 jaar geleden runde hij een snijrozenkwekerij. Nico: "De laatste jaren kwam Marco bij mij in de zaak, eerst als werknemer en al vrij snel als partner. Begin jaren '90 werd een begin gemaakt met onze huidige bedrijfsactiviteiten. Toen zijn we voor het eerst in het buitenland gaan kijken, hebben wat contacten opgedaan en zijn verschillende sierteeltproducten gaan importeren en verkopen."

De internationale verkenning is volgens Nico geboren uit nieuwsgierigheid. "Wij zijn breed geïnteresseerd en besloten te kijken wat er allemaal in buitenland gebeurt op tuinbouwgebied, hoe dat gebeurt en of wij er iets mee konden. Als je ervoor open staat kom je vanzelf mensen tegen. Vervolgens is het aan jezelf om hierin de juiste partner te vinden. Die partner heb je absoluut nodig om in het buitenland te slagen en de formele en informele wegen te bewandelen." In 1995 maakten de broers hun definitieve keuze. De snijrozenkwekerij werd afgestoten en de buitenlandse productie werd hoofdzaak. Het doel is om kwalitatief hoogwaardig en duurzaam geteeld uitgangsmateriaal te leveren aan professionele kwekers over de hele wereld. Alles gebeurt in opdracht van de afnemers.

In Zuid-Afrika zijn Marco en Nico mede-eigenaar van een kwekerij waar voorheen struikrozen werden geteeld. "Wij waren al zakenrelatie van deze kweker", legt Marco uit. "De bestaande kwekerij, met enkel lokale productie, hebben we omgebouwd tot een grootscha-

lige stamrozenkwekerij. We telen jaarlijks een miljoen stamrozen, zo'n 60 tot 70 verschillende variëteiten, die voor 99 procent worden geëxporteerd. Waarom Zuid-Afrika? Het is een sterk ontwikkeld land met een goede infrastructuur en voor ons veel teeltmogelijkheden. Er is niet alleen veel land beschikbaar, maar ook water en mankracht. Een groot voordeel is tevens dat je te maken hebt met een tegenovergesteld klimaat ten opzichte van Europa. De rozen kunnen negen maanden lang groeien om vervolgens in de winter (bij ons zomer) op natuurlijke wijze tot rust komen. Dit is de periode waarin we de producten oogsten, verwerken, verpakken, invriezen en gekoeld naar Nederland transporteren."

## DUURZAME TEELT

De stamrozenkwekerij van Ilimitado is 250 hectare groot. De planten kunnen om de tien jaar op dezelfde grond geteeld worden. In de tussentijd worden er lokale producten geproduceerd. "Het telen van een stamroos is een tweejarig proces", vertelt Marco. "In januari worden de onderstammen via stekken geplant. Deze stekken komen van wilde rozenstruiken die we op twee verschillende locaties hebben staan om het risico en de rijpheid te spreiden. Na een half jaar is de stek uitgegroeid tot onderstam en kunnen we beginnen met oculeren. Dit gebeurt deels voor en deels na de winter. Vanuit de ogen die boven in de onderstam worden geplaatst – het oculeren – groeien nieuwe takken en zo krijgt de stamroos haar vorm. 's Winters zijn we bezig met de oogst en verwerking van de rozen die het jaar ervoor zijn opgeplant." De hele teeltmethodiek en het logistieke systeem hebben Marco en Nico met hun samenwerkingspartner ontwikkeld. "Het is een kwestie van veel kennis vergaren, ervaring opdoen en je nuchtere verstand gebruiken."



Stamrozenkwekerij in Zuid-Afrika



Bougainvillea op de kwekerij in Egypte

# ten voor internationaal succes

Op de kwekerij in Zuid-Afrika zijn dagelijks zo'n 150 mensen aan het werk. Volgens Nico wordt er op duurzame wijze geteeld. "Irrigatie geschiedt door middel van druppelbevloeiing, waardoor geen overmatig water verdampt of wegstroomt. Daarnaast gebruiken we geen herbiciden – onkruid wordt handmatig en mechanisch bestreden – en een minimum aan gewasbeschermingsmiddelen. De overheid toetst nauwkeurig een aantal keren per jaar op ziekten en plagen. Middelengebruik is aan strenge regels gebonden. Ook de opslag en het transport van onze producten wordt regelmatig geïnspecteerd."

## EGYPTE

Waar in Zuid-Afrika een bestaande kwekerij werd omgebouwd tot exportproductiebedrijf, is de kwekerij in Egypte van de grond af aan opgebouwd. Ook hier is sprake van samenwerking. "Egypte is niet zo'n georganiseerd land als Nederland en kent een hele andere cultuur. Je hebt dus zeker een partner nodig", vertelt Nico.

.....

'In een andere cultuur  
heb je een goede  
samenwerkingspartner  
nodig'

.....

"We hebben contact gelegd met een bedrijf dat graag iets in de sierteelt wilde doen. Egypte bood kansen vanwege de ideale ligging om de hoek van Europa en de goede verbindingen. Bovendien heeft Egypte een gunstig klimaat met een hoge lichtintensiteit, zonder echte winters. De planten gaan hierdoor niet in rust, wat belangrijk is voor het logistieke proces en de doorgroei op eindbestemming. We kweken een reeks mediterrane kuitplanten, waaronder Hibiscus, Dipladenia en Bougainvillea, geschikt voor terras en balkon, maar bijvoorbeeld ook Viburnum. Het assortiment bestaat uit overwegend traag groeiende of arbeidsintensieve producten. Alle planten worden in pot geteeld."

Hiervoor hebben Nico en Marco in '96 samen met hun partner een kwekerij gebouwd met een vermeerderingskas en plastic kassen voor het opkweken. Ook de producten in Egypte worden duurzaam geteeld. "De kassen zijn uitgerust met hi-tech druppelsystemen en we maken zoveel mogelijk gebruik van lokale omstandigheden. De productie in Egypte



Nico (links) en Marco Barendse: 'Goede zakenpartner is nodig om in het buitenland te slagen'

betreft 1 tot 1,5-jarige teelt. De afnemers, West-Europese kwekers, kunnen met dit uitgangsmateriaal in 12 tot 20 weken een eindproduct realiseren. De producten worden tussen december en mei per vliegtuig of schip getransporteerd. Deze komen op order binnen en gaan rechtstreeks naar de klant om een zo hoog mogelijke doorlooptijd te realiseren. Doordat we alles in eigen beheer kweken, weten we precies wat er binnenkomt. De rozen uit Zuid-Afrika komen per zeevracht in bulk binnen en worden in koelhuizen bewaard, omdat klanten ze pas later willen hebben. Ze gaan hoofdzakelijk naar Nederland, Frankrijk, Duitsland, Italië, Griekenland en Turkije."

## COMMUNICEREN

Door de grootschalige productie zijn Marco en Nico in staat om grote partijen gelijkwaar-

dig materiaal uit te leveren. Het Afrikaanse klimaat zorgt bovendien voor een zwaar product. Afstand is volgens de mannen geen probleem. "Het is belangrijk dat je goed communiceert met je klanten. Mochten er problemen zijn dan lossen we dat op. Veel van onze klanten zijn al eens mee geweest naar onze kwekerijen. Zelf gaan we elke maand naar Egypte en acht keer per jaar naar Zuid-Afrika. Dat wisselen we onderling af. Andersom brengen de productieleiders van de kwekerijen ook één keer per jaar een bezoek aan Nederland, zodat ze weten wat hier verwacht wordt en wat de eisen zijn." In het nog jonge bestaan van Ilimitado is het bedrijf enorm gegroeid. De broers schatten zo'n tien keer, en dat zonder de controle te verliezen. "Je moet altijd met beide benen op de grond blijven staan en blijven investeren in je mensen."